

Fagforbundetin ilmastoaiheinen maaraportti

Fagforbundetin ilmasto- ja ympäristöpolitiikka

Tulevaisuuden ilmastohaasteet edellyttävät kokonaisvaltaista ajattelua. Nykyisten ja tulevien sukupolvien elämänedellytykset on turvattava paremmin huolehtimalla luonnonvaroista kestävällä tavalla.

- Pyritään kokonaisvaltaiseen politiikkaan, joka ottaa huomioon sekä ympäristön, työllisyyden, asumisen että hyvinvoinnin.
- Pyritään lisäämään investointeja uusiutuvaan energiaan ja palkitsemisjärjestelmiin, jotka kannustavat energian säästämiseen.

Norjan, ja koko maailman, on siirryttävä seuraavien vuosikymmenten aikana vähäpäästöiseen yhteiskuntaan. Tavoitteen kannalta on täysin välttämätöntä, että Norja vähentää kotimaisia päästöjään kaikilla sektoreilla. Norjan on myös autettava kehittyviä maita kehittämään yhteiskuntiaan kestävällä tavalla ja osaltaan varmistettava, että niillä on riittävät resurssit sopeutua väistämättömiin ilmastomuutoksiin. Kehitys ja arvon luominen edellyttävät öljyn- ja kaasuntuotannon vähittäistä korvaamista muilla, kestäväillä energiamuodoilla. Norjaan rakennettavissa kaasuvoimaloissa tulee edellyttää päästöjen täydellistä puhdistamista.

Aloitteellinen ilmastopolitiikka on nähtävä uusien tuotantomuotojen kehittämisen ja työllisyyden valossa. Suuret investoinnit vaihtoehtoisiin energialähteisiin ja uuteen teknologiaan edellyttävät lisää työntekijöitä tälle sektorille.

- Pyritään lisäämään ympäristötoimia yli maanrajojen.
- Pyritään vähittäiseen luopumiseen Norjan öljyn- ja kaasuntuotannosta Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.
- Pyritään suojelemaan pysyvästi Lofoottien, Vesterålenin ja Senjan merialueet sekä muut Norjan mannerjalustalla sijaitsevat erityisen haavoittuvat merialueet.

Ilmastopolitiikkaa on tarkasteltava aktiivisen elinkeinopolitiikan valossa. Ilmastoalalle on luotava uusia työpaikkoja niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla korvaamaan eri aloilta kadonneita työpaikkoja. Ympäristöä säästävien tuotteiden ja palvelujen hankkimisen kannattavuutta on edistettävä ympäristömaksuilla. Saastuttavasta toiminnasta perittävien ympäristömaksujen korotus on käytettävä ympäristö- ja energiayönteisiin ratkaisuihin ja toimenpiteisiin.

- Pyritään ympäristösertifioimaan kaikki yritykset.
- Pyritään luomaan ympäristösektorille uusia työpaikkoja.
- Pyritään progressiivisiin ympäristöveroihin.

Ympäristöhaasteet ovat globaaleja, ja ne vaativat sekä kansallisia että kansainvälisiä ratkaisuja. Kaikessa toiminnassa on edellytettävä kansainvälisiä standardeja, joilla turvataan kestävä kehitys. Ay-liikkeellä on oltava keskeinen rooli kokonaisvaltaisten ympäristötoimien kehittämisessä. On välttämätöntä panostaa vahvasti vaihtoehtoisiin energialähteisiin. Näiden toimien on kuljettava käsi kädessä energiansäästön kanssa. Päästöjen vähentäminen ja energiansäästö ovat alueita, joilla parhaisiin tuloksiin voidaan päästä tarkastelemalla sektoreita kokonaisvaltaisesti. Jäte- ja kierrätyssektorit tarjoavat uusiutuvia energialähteitä muun muassa joukkoliikenteeseen. Valtion on huolehdittava biometaanin keräämisestä ja hyödyntämisestä koko maassa sekä tuettava taloudellisesti tämän alan toimenpiteitä. Energiatehokkuuden parantaminen sekä vähentää päästöjä että parantaa resurssitehokkuutta. Kuntien on paljolti huolehdittava kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä, ja energiatehokkuus tulee olemaan tärkeää tässä prosessissa. Yksityistäminen ja kilpailuttaminen heikentävät ohjailumahdollisuuksia ja estävät julkisen sektorin kehittämistä ilmastomyönteiseen suuntaan.

- Pyritään pitämään jätehuolto ja sen valvonta julkisessa omistuksessa.

On tärkeää varmistaa ympäristönäkökulmat huomioon ottava infrastruktuuri ja hyvät maa-, meri- ja lentoliikenneratkaisut. Ympäristön kannalta parasta on lisätä joukkoliikennettä, ja siihen päästään panostamalla laatuun ja tarjontaan. Valtion on investoitava joukkoliikenteeseen ja kohdennettava sen ylläpitämiseen riittävästi varoja, niin että julkisen liikenteen käyttäminen on houkuttelevaa asuinpaikasta riippumatta.

- Pyritään turvaamaan julkisen sektorin omistamat ja ylläpitämät hyvät joukkoliikennepalvelut.

Päämäärät

Tavoitteet 2018–2021

Fagforbundet on laatinut ja ottanut käyttöön toimintasuunnitelman, josta ilmenee, miten liitto työskentelee ympäristö- ja ilmastoasioiden parissa aina valtakunnalliselta tasolta yksittäisten työpaikkojen tasolle. Luottamusmiehille on annettu ympäristö- ja ilmastokoulutusta.

Tavoitteet 2020

Luottamusmiehet ja jäsenet tuntevat Fagforbundetin ympäristö- ja ilmastopolitiikan.

Fagforbundet on kartoittanut oman hiilijalanjälkensä ja laatinut suunnitelman sen pienentämiseksi.

Strategia: Systematisoidaan ja konkretisoidaan Fagforbundetin ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa.

Toimenpiteet: Paikallisyhdistykset

Käytetään ay-poliittista yhteistyötä aloitteellisen ympäristö- ja ilmastopolitiikan konkretisoimiseen. Vaikutetaan kunnallisten ilmasto- ja energiasuunnitelmien parissa tehtävään työhön ja vauhditetaan ulkoisen ympäristön sisällyttämistä työsuojelutyöhön. Otetaan paikallistason ympäristö- ja ilmastotyö jäsenkokousten esityslistalle.

Aluetoimistot

Luodaan edellytykset paikallis- ja aluetason ympäristö- ja ilmastokoulutukselle ja alan toimien koordinoinnille. Hyödynnetään ay-poliittista yhteistyötä ja vaaditaan aloitteellista ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa etenkin liikenteen ja infrastruktuurin alalla. Otetaan ympäristö- ja ilmastohaasteet edustajiston ja muiden kokousten esityslistalle.

Kansalliset toimenpiteet

Laaditaan ohjeet paikallista ja alueellista ympäristö- ja ilmastotyötä varten. Otetaan ympäristö- ja ilmastoasiat työsuojeluvaltuutettujen kokousten esityslistalle. Jatketaan yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa Broen til framtiden -konferensseissa ja Klimavallgalliansen-verkostossa. Selvitetään organisaation hiilijalanjälki matkustamisen, hankintapolitiikan ja päivittäisen toiminnan osalta ja suunnitellaan, miten organisaation omia päästöjä voidaan vähentää.

Ay-liikkeen sisäiset ristiriidat

Sisäiset ristiriidat liittyvät tällä alalla lähinnä öljysektoriin. Fagforbundet, EL & IT Forbundet, NTL ja HK ajavat öljyn etsinnän rajoittamista (tai siitä luopumista) ja toivovat keskustelua öljyverojärjestelmästä ja öljyteollisuuden tulevaisuudesta. Teollisuusalan liitot Fellesforbundet ja IndustriEnergi vastustavat puolestaan jyrkästi öljyteollisuuden toimintaedellytyksiin puuttumista. Muilta osin liitot näyttävät olevan paljolti yhtä mieltä ilmastopolitiikasta, ainakin siitä, että päästöjä on vähennettävä 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.